

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
СУДСКИ БУЏЕТСКИ СОВЕТ

Бр. _____

_____ 2012 год.

С К О П Ј Е

Согласно член 9 алинеја 6 од Законот за судски
буџет (Службен весник на РМ 60/2003, 37/06, 103/08 и
145/10), Судскиот буџетски совет на _____ седница
одржана на _____ донесе

**ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТА НА
СУДСКИОТ БУЏЕТСКИ СОВЕТ И
РЕАЛИЗАЦИЈА НА
СУДСКИОТ БУЏЕТ ЗА 2011 ГОДИНА**

НАДЛЕЖНОСТИ НА СУДСКИОТ БУЏЕТСКИ СОВЕТ

Согласно Законот за судски буџет, Судскиот буџет претставува годишна процена на приходите и трошоците на судската власт што ги утврдува Собранието на РМ и е наменет за финансирање на судската власт. Судскиот буџет е дел од Буџетот на РМ издвоен како посебен дел означен со Судска власт.

За вршење на работите во врска со судскиот буџет се формира Судски буџетски совет. Членови на Судскиот буџетски совет се: претседателот на Судскиот совет на Република Македонија, Министерот за правда, претседателот на Врховниот суд на Република Македонија, претседателот на Управниот суд, претседателот на Апелациониот суд Скопје, Апелациониот суд Штип, Апелациониот суд Битола и Апелациониот суд Гостивар, двајца претседатели на основни судови по редослед утврден со Законот за судовите, од кои еден претседател од судовите со проширена надлежност, по системот на ротација, со мандат од две години и директорот за на Академијата за обука на судии и јавни обвинители.

Во работата на Судскиот буџетски совет учествуваат и претставници од Министерството за финансии, но без право на одлучување.

Судскиот буџетски совет ги има следните надлежности;

- ги утврдува методологијата и критериумите за распределба на судскиот буџет;
- врши распределба на средствата од судскиот буџет и превзема мерки за навремено извршување на судскиот буџет;
- одобрува средства за нови вработувања во судовите во рамките на утврдениот судски буџет за маса на исплата на плати;
- го назначува внатрешниот ревизор;
- го донесува Деловникот за работа на Судскиот буџетски совет и другите внатрешни акти и формира помошни тела;
- го изготвува годишниот Извештај за извршување на судскиот буџет;
- врши пренамена на намената на средствата определени во делот Судска власт и може да го овласти претседателот на Судскиот буџетски совет да врши пренена на средствата од судскиот буџет определени во делот судска власт до определен износ;
- централизирано спроведување на постапки за јавни набавки за единките корисници на судската власт;
- и врши други работи предвидени со закон.

Состав на Судскиот буџетски совет во 2011 година

- Претседателот на Судскиот совет на Република Македонија,
- Министерот за правда,
- Претседателот на Врховниот суд на Република Македонија,
- Претседателот на Управниот суд,
- Претседателот на Апелациониот суд Скопје,
- Претседателот на Апелациониот суд Штип,
- Претседателот на Апелациониот суд Битола,

- Претседателот на Апелациониот суд Гостивар,
- Претседателот на Основниот суд Куманово,
- Претседателот на Основниот суд Кичево,
- Директорот на Академијата за обука на судии и јавни обвинители.

НАПОМЕНА: Мандатот на Претседателите на ОС Куманово и ОС Кичево истече на ден 28.10.2011, а по нив во моментов тече двегодишниот мандат на Претседателите на ОС Охрид и ОС Кратово.

Стручна служба на Судскиот буџетски совет

Согласно член 10 од Законот за судски буџет стручните и административните работи на Судскиот буџетски совет ги врши стручната служба на Судскиот буџетски совет на Република Македонија. Стручната служба е формирана како внатрешна организациона единица на Судскиот совет на Република Македонија.

Стручната служба ги врши следниве работи:

- ги извршува одлуките на Судскиот буџетски совет,
- ги разработува финансиските показатели поврзани со барањата на единките корисници на судскиот буџет и ги следи материјалните потреби на судството,
- ги изготвува Деловникот за работа на Судскиот буџетски совет и другите внатрешни акти како и критериумите и методологијата за подготвување на судскиот буџет и ги поднесува на Судскиот буџетски совет на усвојување и
- врши други работи доверени од Судскиот буџетски совет.

Во стручната служба на СБС се вработени 8 извршители и тоа:

- државен советник за судски буџет – 1 извршител
- раководител на Одделение за правни прашања – 1 извршител
- раководител на Одделение за инвестиции – 1 извршител
- раководител на Одделение за информатичко комуникациски технологии – 1 извршител
- соработник – економист – 1 извршител
- соработник – правник – 1 извршител
- самостоен референт – сметководител – 1 извршител
- виш референт – архивар – 1 извршител

Стратешки план на судската власт за период 2011- 2013 година

Согласно усвоениот стратешки план за периодот 2011-2013 година, судската власт ги дефинираше следните приоритетит и цели

Приоритети и цели

Независна, непристрасна, ефикасна и самостојна судска власт;

Заштита на правата и слободите на граѓаните;

Професионално и стручно судство;

Зголемување на транспарентноста на судството;

Воспоставување и развивање на современо и автоматизирано судство.

Финансиска независност на судската власт;

Постапување по предметите во разумен рок;

Воедначување на судската практика;

Почетна обука и континуирана едукација;

Почитување на правилата на професионална етика;

Јакнење на довербата на граѓаните во судството;

Обезбедување на квалитетни услови за работа.

ПРИОРИТЕТНИ АКТИВНОСТИ ВО 2011 ГОДИНА

Согласно усвоениот **Стратешки план на судската власт за периодот 2011-2013 година** и зацртаните приоритети на Владата на Р. Македонија за интеграција на РМ во НАТО и Европската унија од аспект на градење на стабилни институции и владеење на правото и заштита на човековите права, **приоритетите на Судскиот буџетски совет за 2011 година се дефинираа во насока на зајакнување на финансиската независност на судскиот систем на Р.Македонија и следење на европските трендови во областа на финансирањето на судскиот систем.**

Одтука, приоритетните активности беа насочени кон

- промена на Законот за измена на Законот за судски буџет
- реализација на активностите од Поглавјето бр. 3.23 Правосудство и фундаментални права, 3.231 Судство од Националната програма за усвојување на правото на Европската унија во делот на судската власт,
- унапредување на буџетскиот процес во судската власт,
- ефикасно менаџирање со судскиот буџет,
- обезбедување неопходни услови за имплементација на судските реформи,
- соработка со меѓународни организации и
- зајакнување на капацитетите на Советот.

Работа на Судскиот буџетски совет на седници

Судскиот буџетски совет во текот на 2011 година разгледуваше, постапуваше и одлучуваше по прашања дефинирани со законските надлежности.

Судскиот буџетски совет работи на седници кои по потреба ги свикува претседателот на СБС. Во текот на 2011 година Судскиот буџетски совет одржа 5 седници, а вкупно има на кои донесено 24 одлуки во врска со разни прашања од својата надлежност.

Како позначајни одлуки донесени од страна на Судскиот буџетски совет во текот на 2011 година се следните:

1. Одлука за распределба на судскиот буџет по единки корисници за сите сметки, донесена на 59 седница одржана на ден 27.01.2011 година, како и Одлуките за усвојување на Стратешкиот план за капитални инвестиции од буџет-судска власт за период 2011 - 2013 година, Годишната програма за инвестирање на ниво на судска власт за 2011 година и Стратешкиот план за извршување на внатрешна ревизија за период 2011 – 2013 година
2. Одлука за усвојување на Годишната програма за распределба на 140 вработувања на судски службеници на ниво на судската власт за 2011 година, по претходно донесени Критериуми за изготвување на Годишната програма, а врз

основа на Одлуката на Владата на Република Македонија за обезбедување финансиски средства за реализација на 140 вработувања во судската власт, усвоена на 60 седница одржана на ден 24.02.2011 година

3. Одлука за измена на одлуката за распределба на судскиот буџет по единки корисници, со која се обезбедија средства за работа на новоформираниот Виш управен суд, усвоена на 62 седница одржана на 06.09.2011 година, како и одлуки за усвојување на Стратешкиот план на судската власт за 2012 – 2014 година и одлука со која се обезбедија средства за спроведување на јавна набавка на услуги за интерконекциско поврзување (WAN) на единките корисници на судската власт.
4. Одлука за измена на Одлуката за распределба на судскиот буџет по единки корисници по усвојување на Одлуката за прераспределба на средства помеѓу буџетските корисници на централната власт и меѓу фондовите на Буџетот на РМ за 2011 година (СЛ. Весник на РМ 128 од 21.09.2011 година

Реализација на проектот за функционална анализа за подобрување на организационата ефикасност на судовите во Република Македонија и определување цена на чинење на судски предмет

Приоритетната активност на Судскиот буџетски совет за 2011 година беше спроведување на Проектот *опредлување цена на чинење на судски предмет, проект што ќе се реализираше во рамките на Проектот на Светска банка за правна и правосудна имплементација и институционалан поддршка.*

Проектот се реализираше на барање на Судскиот буџетски совет со цел да се унапредат критериумите согласно кои се врши подготовка на буџетскиот циркулар на судската власт и унапредување на критериумите по кои се врши распределба на средства од судскиот буџет. Од тука и главната задача на проектот беше да се определи цена на судски предмет, како за кривичните така и за граѓанските предмети. При тоа се имаа предвид светските трендови дека најобјективен начин за проектирање на судскиот буџет и распределба на средствата од истиот за потребите на судовите е токму определување на цената на чинење на судските предмети.

За следење на реализација на проектот и одобрување на извештаите изготвени од консултантот беше формирана Работна група со членови од редот на претседателите на судовите и претставник од Министерството за правда.

Проектните активности се одвиваа во следните фази

- 1, процес на идентификација на сите функции кои се вршат во судовите, нивна класификација и подготовка на препораки за поефикасно вршење на истите
- 2, план за организациска ефективност
- 3, утврдување цена на чинење на судски предмет
- 4, план за мониторинг и евалуација

Во текот на 2011 година целосно се завршија двете фази од проектот кои опфатија

Првата фаза ги опфати подготвителните активности: мобилизирање на тимот на експерти, изработка на детален план на активности и организација на експертите по посебни задачи за кои се специјализирани.

Втората фаза опфати три под фази и тоа:

- анализа на организациската ефикасност во судовите
- Изготвување на план за подобрување на организациската ефективност и План за мониторинг и евалуација
- Утврдување на стандарди за потребите на судот од аспект на материјални и човечки ресурси.

Реализацијата на оваа фаза опфати работни посети на сите целни судови при што беа направени структурни интервјуа со сите носители на релевантни позиции во судовите, СБС и Судски совет на република Макеонија и Академијата за судии и јавни обвинители.

Исто така консултантот го подготви, а Работната група го усвои Извештајот бр.1 Функционална анализа за подобрување на организациската ефикасност на судовите во РМ, додека Вториот извештај кој ги опфати Планот за подобрување на организациската поставеност на судовите, Систем за мониторинг и евалуација и Модел за пресметка на цена на чинење на судски предмет беше подготвен во текот на 2011 година, но беше усвоен во 2012 година.

Извештајот за функционалната анализа ги опфати следните функции:

- управување во судството од аспект на нивоа на менаџмент, менаџерски функции, нивоа на менаџмент во судството во судовите во РМ, заклучоци и препораки за менаџерската структура. При тоа во препораките акцентот во однос на управувањето со судството е ставен на зајакнување на капацитетите на Судскиот совет чија примарна функција ќе биде поддршка на судовите во менаџментот, вклучувајќи зголемување на ефикасноста, управување со човечките ресурси, управување со организацијата, финасиски менаџмент и буџетирање.

- планирање како функција на врвниот менаџмент: развој на стратешки план на судството, планирање на средно и оперативно ниво, заклучоци и препораки околу планирањето

- управување со предмети: овед во управување со предмети, сегашна пракса на управување со предмети, заклучоци околу планирањето на обемот на предметите и препораки околу управувањето со предметите. Управувањето со предметите е тесно поврзано со планирањето на бројот и структурата на предметите во идниот период, што е основа за планирање на потребните човечки, материјални, етнички и оперативни ресурси. Покрај планирањето треба да се воведат систем на мониторинг и евалуација на реализација на она што е планирано.

- буџет и финасиски менаџмент кој опфати наоди и препораки за процесот на буџетирање, процесот на јавни набавки и препораки во врска со јавните набавки. Новиот начин на финасирање на судската власт согласно Измената на Законот за судски буџетт (Службен весник на РМ бр.145 од 5.11.2010бара од СБС нова методологија за планирање и дистрибуција на судскиот буџет засновано на бројот и структурата на предметите.

- опис на процесот на судење и фактори кои влијаат на постапката: движење на предметите во основните судови, движење на предметите во повисоките судови, заклучоци и препораки за движењето на предметите и фактори кои влијаат на судската постапка

- Систем на управување со човечките ресурси: организациска структура на судовите, процес на планирање на кадри, регрутација селекција и вработување, мерење на ефикасноста на работењето, кариерен развој, обука и менторство, со наоди и препораки

- односи со јавност со наоди и препораки

- систем на информатичка технологија и капацитети на судовите со наоди и препораки.

Врз основа на длабинските анализи, потоа беше изготвен Вториот извештај кој опфати

1. План за подобрување на организациската ефикасност на судството

2. Систем на мониторинг и евалуација во судството

3. Прсметка на цена на чинење на судки предмет и цена на чинење на обуките во академијата за судии и јавни обвинители.

Оваа активност се реализираше на почетокот од 2012 година.

Реализација на законските надлежности согласно Закон за судови и Закон за плати на судии

Судскиот буџетски совет и во тековната 2011 година, активно продолжи да постапува по барањата на судиите за реализирање на нивните права утврдени со Законот за судови и Законот за платите на судиите. Во 2011 година, четиринаесет судии стекнале право на реални патни трошоци, двајца судии го оствариле правото на закупнина, додека право на службен стан оствариле два судии. Овој податок може да се согледа во подолунаведениот табеларен преглед.

	Право по Закон за судови и Закон за плати на судии	Број на реализирани права
1,	Реални патни трошоци	14
2,	Закупнина на стан	2
3,	Одвоен живот	/

Вкупно	16
--------	----

Во однос на обезбедување на правата на судиите, и понатаму проблем претставува околноста што голем број на судии кои ја вршат судиската функција во место што е различно од нивното место на живеење, а согласно Законот за судови имаат право на службени станovi, со кои не располага Судскиот буџетски совет. Овие барања Советот ги препраќа до Владата на Република Македонија, а во меѓувреме на судиите им се признава правото на надоместок за закупнина на стан (доколку склучат договор за закуп на стан) или правото на реални патни трошоци.

Постапување на СБС по барањата на единките корисници за реализација на права од работен однос вработените во судска власт

Согласно Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2011 година, Судскиот буџетски совет и во 2011 година континуирано продолжи да постапува по поднесените барања на единките корисници од судската власт за исплата на надоместоци од работен однос (парична помош за боледувања подолги од шест месеци, солидарна помош и отпремнини) при што се исплатени вкупно 4.563.591,00 денари од судскиот буџет. Во 2011 година, 79 вработени во судската власт го оставриле правото на отпремнина, од кои: 22 судии поради старосна пензија; 1 судија поради инвалидска пензија; 46 судски службеници поради старосна пензија; 1 судски службеник поради инвалидска пензија и 9 работници поради старосна пензија.

Овој податок може да се согледа во долунаведениот табеларен преглед.

Основ на надоместок од работен однос	Вкупно реализирани	Вкупно исплатени
Парична помош	55	900.000
Боледувања подолги од шест месеци	14	374.365
Отпремнини	79	3.289.226
Вкупно	148	4.563.591

Вработување на работници на определено време во судската власт

Од вкупно поднесени 17 барања за обезбедување на согласност за одобрување на финансиски средства за вработување на работници на определено време во единките корисници на судската власт, во текот на 2011 година, вкупно беа реализирани 9 вработувања на определено време додека на 8 единки корисници од судската власт не им се издадени согласности за вработување на работници на определено време на ниво на судска власт.

Анкета за мерење на задоволството на граѓаните од работата на основните судови

Статистичките податоци, кои се добиени со последната анкета спроведена на 2.070 анкетирани испитаници во периодот април-мај 2011 година на ниво на судска власт, покажуваат вкупно ниво на задоволство на јавноста од работењето на судовите од **84,36%**. Во споредба со изминатиот период, кога со претходната анкета (спроведена во периодот ноември – декември 2010 година) е констатирана состојба од 83,83%, задоволството на јавноста е зголемено за 0,53%.

Од овие резултати се гледа дека во Република Македонија и понатаму е задржан високиот тренд на задоволството на јавноста од квалитетот на услугите што судовите им ги нудат на своите корисници.

Циклус на анкетање	Период на спроведување	Ниво на задоволство
1	јануари-март 2008 год.	69,73 %
2	септември-ноември 2008 год.	78,00 %
3	март-април 2009 год.	82,18 %
4	октомври-ноември 2009 год.	83,62 %
5	мај – јуни 2010 год.	79,57 %
6	ноември – декември 2010 год.	83,83 %
7	април – мај 2011 год.	84,36 %

Табела: Ниво на задоволство по циклуси на анкетање

Спроведување на Законот за јавна внатрешна финансиска контрола на ниво на судска власт

Судскиот буџетски совет во јули 2011 година до Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола при Министерството за финансии го достави во писмена форма Годишниот извештај

за квалитетот и состојбата на системот за финансиски менаџмент и контрола во судството за **2011 година, на разгледување.**

При анализа Утврдена е состојбата во која 35 единици корисници на судската власт извршиле самооценување и бодирање, од кои кај 13 субјекти се бележи вкупна оцена под 100 бодови, од максимален број бодови 150.

Просечната оценка добиена за целото судство изнесува 3,65 од можните бодови за самооценување во прашалникот. Треба да се нагласи дека во однос на претходната 2009 год, оваа оценка изнесувала 3,34 и од тогаш до денес **забележано е зголемување од 0,31.**

Соодносот на оцените по поединечните области од Прашалникот за самооценување на финансиското управување и контрола за 2010 година со оцените за областите од Прашалникот изнесени за 2009 година, може да се согледа и преку следниот табеларен преглед:

Преглед на состојбата за период 2009/2010 година			
Р.б р.	Области од Прашалникот за самооценување на фин. управување и контрола	Просечна оцена во 2009 год.	Просечна оцена во 2010 год.
1	Контролна средина	3,9	4,02
2	Управување со ризици	2,9	3,26
3	Контролни активности	3,6	3,71
4	Информации и комуникации	4,02	4,13
5	Мониторинг и проценка	2,3	3,03

Од дадените одговори во прашалникот може да се заклучи дека сеуште кај дел од субјектите немаат воспоставено претходни (ex ante) како и дополнителни (ex post) контроли.

Поголем број од изјавените коментари и забелешки од страна на субјектите од судската власт се однесуваат на околноста дека во Правилникот за систематизација немаат предвидено работни места за воведување и спроведување на ефикасен менаџмент и контроли. Најголем дел од нив се соочуваат со проблем од недостиг на стручен и професионален кадар кој би бил надлежен за водење и спроведување на ефикасен финансиски менаџмент и контролни активности во судот.

Но, напоредно со овој проблем, од особена важност може да се истакне фактот што во споредба со минатата 2009 година значително се подобри бројот на субјектите во судството што имаат донесено интерни акти за контроли.

Во делот на организациона поставеност на системот за финансиски менаџмент и контрола може да се констатира дека во 2010 година имаме зголемување на бројот на субјектите кои имаат утврдено потреба за именување на координатор за финансиско управување и контрола.

Водење Регистар на судски службеници

Во насока на формирање на единствена рамка за развој и управување со човечките ресурси, а согласно своите законски надлежности, Судскиот буџетски совет води Регистар на судски службеници.

Во текот на 2011 година, Судскиот буџетски совет континуирано продолжи со ажурирање на податоците на судските службеници во Регистарот на судските службеници.

Регистарот нуди податоци за вкупниот број судски службеници и структура на судските службеници по одредени параметри (звање, пол, возраст, степен на образование и национална структура).

Анализа за оценувањето на судските службеници во судската власт за 2009 година

Во судовите во Република Македонија во 2010 година за првпат се изврши оценување на судските службеници за 2009 година, по добивање на новиот статус на судски службеници согласно одредбите на Законот за судска служба, а кој почна да се применува од 01.01.2009 година. Со оглед дека судовите согласно законот доставија извештаи за извршеното оценување до стручната служба на Судскиот буџетски совет, Стручната служба на Судскиот буџетски совет изготви анализа за оценувањето на судските службеници во судската власт за 2009 година, која беше усвоена на седница на Судскиот буџетски совет.

Законска обврска за доставување на извештај за оценување на судските службеници за 2009 година имале 33 суда, од кои ваков извештај до стручната служба на Судскиот буџетски совет доставиле 23 суда или 69,69%.

Во судовите кои доставиле извештај за оценување, заклучно со 31.12.2009 година биле вработени вкупно 1151 судски службеници, од кои оценети биле 1080 судски службеници (93,83% од вкупно вработените), а неоценети се 71 судски службеници (6,16%). Од оценетите судски службеници со оцена „се истакнува“ се оценети 416 или 38,51%, со оцена „задоволува“ се оценети 615 или 56,94%, со оценка „делумно задоволува“ се оценети 49 или 4,53%, а со оценка „не задоволува“ не е оценет ниту еден судски службеник.

Табела – Преглед на оценетоста и на видовите оценки на оценетите судски службеници за 2009 година

	Вкупно	Оценети	Неоценети	Се истакнува	Задоволува	Делумно задоволува	Не задоволува
--	--------	---------	-----------	--------------	------------	--------------------	---------------

Судови во РМ	1151	1080	71	416	615	49	0
-----------------	------	------	----	-----	-----	----	---

КАДРОВСКА СОСТОЈБА ВО СУДСТВОТО

Обемот, квалитетот и степенот на развој на човечките ресурси и нивниот потенцијал го условува функционирањето, независноста и ефикасноста на судската власт, како и степенот на доверба на судската власт во нашето општество. Имајќи во предвид дека судската функција е носечкиот столб во обезбедувањето и заштитата на правдата, човековите права и слободи, обезбедувањето на соодветни услови од сите аспекти за непречно реализирање на истата е дефинирано како приоритет на Судскиот буџетски совет.

Утврдувањето на бројот на потребни судиски места во судовите е во надлежност на Судскиот совет на РМ, а Советот на судската служба на судската администрација дава согласност на актите за внатрешна организација и систематизација во судовите.

На ден 01.01.2011 година во Судската власт биле вработени 3.041 лица, а на ден 31.12.2011 година биле вработени вкупно 3.113 лица во судската власт, од кои:

		2010	2011
1	Членови на Судски совет	13	13
2	судии	650	678
3	Државни службеници	52	36
4	Судски службеници	1915	2041
5	Судск полиција	180	177
6	Работници	168	168

7	вкупно	2978	3113
---	--------	------	------

Во 2011 година продолжија да се применуваат антикризните мерки на Владата на Република Македонија во делот на замрзнување на сите вработувања во јавниот сектор во Република Македонија, односно и во 2011 година продолжи да важи политиката на забрана за нови вработувања согласно Правилниците за систематизација, политиката на забрана за нови вработувања со цел пополнување на упразнети работни места, како и со политиката на забрана за вертикални унапредувања кај сите буџетски корисници, при што во единките корисници на судска власт не се пополнуваа трајно испразнетите работни места (по основ на пензија, отказ, избор за судија или обвинител и сл.), а не се реализираа ни вработувања по НПAA програмата.

Горенаведената состојба значително се подобри по донесување на Одлуката на Владата на Република Македонија за вработување на 140 судски службеници на неопределено време, при што во судската власт беа реализирани вкупно 135 вработувања на стручни службеници во 27 суда со следните звања:

- судски администратор на апелационен суд – 1 извршител;
- раководител на служба – 1 извршител;
- раководител на одделение – 1 извршител;
- виш судски соработник - 30 извршители;
- судски соработник - 46 извршители;
- помлад судски соработник - 44 извршители;
- советник (информатичар) - 11 извршители;
- соработник - 1 извршител.

За сите горенаведени вработувања Судскиот буџетски совет издаде согласности за пополнување на слободно работно место односно согласности за објава на јавен оглас за вработување на судски службеници.

Во рамките на овие вработувања, посебно е значајно да се истакне вработувањето на 11 информатичари во 11 судови, со што се заокружи процесот на вработување на информатичари во сите судови, што како потреба го наметна тековното работење со АКМИС системот за електронска евиденција на судските предмети и АБМС системот.

Во 2011 година во Судската власт се реализираа и 15 вработувања по пат на преземање од Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор и тоа:

- Управен суд – 1 вработување;
- Апелационен суд Гостивар – 1 вработување;
- Основен суд Скопје 2 – Скопје – 13 вработувања.

Горенаведените вработувања се со следните звања:

- судски советник - 1 извршител;
- судски соработник – 1 извршител;
- помлад судски соработник - 4 извршители;
- помлад соработник (преведувач) - 2 извршители;

- самостоен судски референт - 1 извршител;
- помлад судски референт – 6 извршители.

Во текот на 2011 година на ниво на судска власт вкупно беа реализирани 151 вработување на неопределено време и 6 вработувања на определено време на судска администрација и бил извршен избор на 42 нови судии, а во исто време, трајно се испразниле вкупно 121 работни места на ниво на судска власт од кои: 52 - по основ на пензионирање и 69 - престанок на работен однос по други основи.

Во рамките на реформите на судскиот систем, Судскиот буџетски совет заедно со Судскиот совет на Република Македонија се залага и ги поддржува активностите за реализација на заедничката цел секој судија да има свој стручен соработник, а се со цел за зголемување на ажурноста и ефикасноста на судовите, како и зајакнување на човечките ресурси и правичната застапеност на припадниците на заедниците во судската власт.

Вработување на работници на определено време во судската власт

Од вкупно поднесени 17 барања за обезбедување на согласност за одобрување на финансиски средства за вработување на работници на определено време во единките корисници на судската власт, во текот на 2011 година, вкупно беа реализирани 9 вработувања на определено време додека на 8 единки корисници од судската власт не им се издадени согласности за вработување на работници на определено време на ниво на судска власт.

Потреба од нови вработувања во судството

Состојбата на недостиг на потребен кадар во судството беше присутен и во текот на 2011 година. Недостигот на кадар се однесува на:

- потребниот стручен и административно технички кадар кои е директно во функција на судиите и остварувањето на нивната функција (стручни соработници, дактилографи, раководители на оддел, доставувачи, вработени во писарница и сл.),

- раководен кадар кој ќе му помага на претседателот на судот односно судскиот администратор во раководењето со судската служба и вршењето на работите од судската управа (раководители на служба, раководители на судски оддел, раководители на судско одделение, раководители на одделение и сл.)

- стручни кадри од областа на односи со јавност, областа на човечките ресурси, јавна внатрешна финансиска контрола, стратешко планирање и сл. Односно се работи за кадри кои не се директно во функција на судската функција, но кои современите текови на функционирање на институциите го наметнуваат како потреба.

Во рамките на реформите на судскиот систем, Судскиот буџетски совет се залага и ги поддржува активностите за надминување на ваквите состојби, особено настојувањето секој судија да има свој стручен соработник, а се со цел за зголемување на ажурноста и ефикасноста на

судовите, како и зајакнување на човечките ресурси и правичната застапеност на припадниците на заедниците во институциите.

РЕАЛИЗАЦИЈА НА СУДСКИОТ БУЏЕТ ЗА 2011 ГОДИНА

Согласно член 1 од Законот за судски буџет со судскиот буџет се финасира судската власт во Република Македонија. Судскиот буџет е определен како дел од Буџетот на Република Македонија.

Согласно член 2 од Законот за судски буџет Судскиот буџет претставува годишна процена на приходите и расходите на судската власт, што ги утврдува Собранието на РМ и е наменет за финасирање на судската власт. Судскиот буџет е дел од Буџетот на РМ издвоен како посебен дел означен со Судска власт.

Трошоците на судскиот буџет ги опфаќаат:

Тековни трошоци:

- за платите и надоместоците на судиите,
- за платите и надоместоците на судските службеници, државните службеници и другите вработени во судството,
- за стоки и услуги за работа на судовите,
- за трошоци во постапките,
- плаќањата за други трошоци од редовната работа на судовите,
- за стручно усовршување на судиите, судските и државните службеници и другите вработени во судовите,
- за платите и надоместоците на вработените во Академијата за обука на судии и јавни обвинители,
- за стоки и услуги за работа на Академијата за обука на судии и јавни обвинители,

- плаќањата за други трошоци од редовната работа на Академијата за обука на судии и јавни обвинители,

- за почетна обука на кандидати за судии и заменици на јавни обвинители и постојано стручно усовршување на судиите, јавните обвинители, нивните заменици, на судските и обвинителските службеници, како и на државните службеници во Министерството за правда кои вршат работа од областа на правосудството.

Капитални трошоци

- набавка на капитални средства на судовите,
- инвестиционо одржување на објектите и опремата во судовите ,
- набавка на капитални средства за Академијата за обука на судии и јавни обвинители,
- инвестиционо одржување на објектите и опремата на Академијата за обука на судии и јавни обвинители.

Предмет и обем на на работа на судството за 2011 година

Обемот на работа на судовите е дефиниран од остатокот на судски предмети од претходна година и новопримените предмети во тековната година, решените и нерешените предмети. Судовите секоја година се соочуваат со голем обем на работа. Судовите прават огромни напори и конкретни активности во насока на совладување на приливот.

суд	нерешени	новопри мени	вкупно во работа	решени	нерешени	не/совладан прилив
1	2	3	4(2+3)	5	6(4-5)	7(5-3)
Врховен суд на РМ	1.340	2.610	3.950	2.827	1.123	217
Управен суд	9.154	9.043	18.197	7.857	10.340	-1.186
Вкупно предмети АС	6.280	40.049	46.329	37.535	8.794	-2.514
Вкупно предмети ОС	927.486	611.045	1.538.531	603.575	934.956	-7.470
Вкупно предмети во сите судови	944.260	662.747	1.607.007	651.794	955.213	-10.953

Табела: Број на судски предмети во 2009 година според извештај на Врховен суд

Судскиот буџет содржи две програми:

- програма 20-судска администрација и

- програма 30-Академија за судии и јавни обвинители

Програмата 20-Судска администрација ги опфаќа средствата за финансирање на активностите и функциите на Судскиот совет на РМ, Врховниот суд на РМ, Управниот суд, апелационите судови и основните судови со проширена и основна надлежност.

Програмата 30-Академија за судии и јавни обвинители ги опфаќа средствата за финансирање на активностите на Академијата.

Вкупниот буџет на судската власт за 2011 година (Сл. Весник на РМ бр.161 од 15.12.2010 година) изнесуваше 1.750.412.000 денари. Предлог буџетското барање на судската власт за 2011 година изнесуваше 2.203.085.000 денари, што значи, одобрените средства со буџетот за 2011 година не беа доволни за нормално и ефективно работење на единките корисници на судската власт.

Во текот на годината беше донедена Одлука за прераспределба на средства меѓу буџетските корисници на централната власти меѓу фондовитена Буџетот на Република Македонија (Сл весник на РМ бр.128 од 21.9.2011) со што и буџетот на судската власт претрпе измени во обемот и структурата. Исто така беа извршени и неколку пренамени на ставки со кои се интервенираше во насока на подмирување на обврските на намалување на неизмирените обврски. Со наведените измени се изврши зголемување на буџетот на судската власт во вкупен износ од 1.000.000 денари, односно за 0,06 % во однос на основниот буџет. При тоа, се изврши намалување на категоријата 40- Плати и надоместоци од плати во апсолутен износ од 7.250.000 денари, намалување на категоријата 48-Капитални расходи за 2.334.00 денари, а се зголеми категоријата 42- Стоки и услуги во вкупен износ од 425.000 денари, како и категоријата 46- Субвенции и трансфери за 10.159.000 денари. Во текот на годината се извршија внатрешни прелевања (пренамени по ставки) со цел да се интервенира на ставките каде состојбата со неизмирените обврски беше најалармнатна. (Прилог 2 - Преглед на пренамени за Судска власт за 2011 година).

Структурата на средствата по категории е следната:

Кат	назив	Основен буџет	%	Конечна состојба	%
40	Плати и надоместоци	1.494.412.000	85,37	1.487.162.000	84,91
42	Стоки и услуги	223.780.000	12,78	224.204.614	12,80
46	Субвенции и трансфери	10.740.000	0,61	20.899.386	1,20
48	Капитални расходи	21.480.000	1,23	19.146.000	1,09
	ВКУПНО	1.772.594.000	100,00	1.743.901.000	100,00

Табела: Структура на буџет судска власт за 2011 година по категории

Процентуалното учество на поделните категории покажува релативно високо учество на категоријата 40- Плати и надоместоци од плати, а ниско учество на категоријата 42-Стоки и услуги во рамките на која категорија се обезбедуваат средства за тековно работење на судовите.

Недоволниот буџет на категоријата 42-Стоки и услуги имаше негативно влијание врз нормалното функционирање на судовите и редовно надмирување на обврските од работењето. Категоријата 48-капитални инвестиции и покрај првично поголемиот буџет, со измените на буџетот и пренамените бележи значително намалување за 10,87 %.

Категорија 40 – Плати и надоместоци од плати

Со категоријата 40 – Плати и надоместоци од плати се обезбедија средства за редовна исплата на плати и надоместоци од плати на вработените во судската администрација (тековна состојба), новоизбраните судии и за новите вработени лица согласно Одлуката на Владата на обезбедување финансиски средства за вработување на 140 судски службеници како и вработувањата по пат на спогодба за превземање на вработени од Секретаријатот за спроведување на рамковниот договор со цел правична за стапеност на заедниците во Р.Македонија.

Со оглед на структурата на вработените во судската власт, исплата на платите се врши согласно следните закони:

- за членовите на Судскиот совет на РМ- Закон за исплата на плати на членови на Судски совет на република Македонија,
- за судиите во Врховниот суд на РМ, Управниот суд, апелационите и основните судови-Закон за исплата на плати на судии,
- за функционерите во Академијата за обука на судии и јавни обвинители -Законот за Академија за обука на судии и јавни обвинители,
- за вработените службеници во Судскиот совет на РМ и Академијата со статус на државни службеници -Законот за државни службеници,
- за службениците и судската полиција со статус судски службеници- Закон за судски службеници
- за останатите вработени во судската власт- Законот за работни односи.

За оваа категорија средствата обезбедени со почетниот буџет за програма 20- судска администрација беа доволни за исплата на плати на вработените во текот на годината и стата се одвиваше редовно и навремено, согласно законските прописи.

Реализација на категорија 40, за програма 20-судска администрација

ставка	назив	Буџет 2011	Буџет по Одлука за прераспреде	Конечен буџет (по пренамени)	реализација	%реал / кон
401	Основни плати	1.088.212.000	1.088.812.000	1.084.412.000	1.084.039.312	99,97

402	Придонеси за соц осиг	402.558.000	403.958.000	401.108.000	400.960.124	99,96
403	Останати придонеси од плати	3.642.000	1.642.000	1.642.000	1.595.859	97,19
вкупно		1.494.412.000	1.487.162.000	1.487.162.000	1.486.595.295	99,96

Судскиот буџетски совет ја следеше динамиката на реализација на категорија 40-Плати и надоместоци и во текот на годината се реализираа две пренамени од категорија 40-Плати и надоместоци од плати на категорија 42- Стоки и услуги.

Категорија 42 – стоки и услуги

Категоријата 42-Стоки и услуги е најдинамичната категорија во рамките на судскиот буџети од каде се обезбедуваат средства за тековно работење на судовите. Најголем дел од средствата обезбедени со буџетот, со одлуката на Судски буџетски совет бр. 02-55/22 од 01.02.2011 година, беа одобрени како буџет на единките корисници на судската власт година и со истите менаџира секој суд самостојно, а дел од средствата беа наменети за централизиран плаќања од судскиот буџет за потребите на единките корисници. Распределбата на буџетот по единки корисници се изврши согласно усвоените Критериуми и методологија за распределба на судскиот буџет, при што особено се водеше сметка за надлежноста на судот, бројот на предмети во работа, бројот на судии, барањата на судовите, неизмирени обврски од претходната година и сл.

Судскиот буџетски совет во текот на годината со одлуки даде генерални насоки за наменско, ефикасно и ефективно користење на средствата, а се спроведоа и централизиран набавки со цел заштеда на средства.

Преку модулите на АБМС системот во текот на годината се следеше реализацијата на буџетот на секоја единка и се утврдуваше потребата од дополнителни измени во одобрените буџети по поделни единки корисници. Исто така се утврдуваа и најдобрите практики во трошењето на средства за определена намена и беа споделувани со другите единки корисници на судската власт.

Почетниот буџет за 2011 година за судската власт за оваа ставка, како и претходните години не беше согласно предлог буџетското барање на судската власт и не беше доволен за покривање на основните потреби на судската власт. ***Практиката со ребаланс значително да се интервенира на зголемување на буџетот на оваа категорија во 2011 година не беше случај, а како последица на ефектот на светска економска криза во домашната економија.***

Во текот на годината, беа извршени и неколку пренамени помеѓу ставките во категоријата, а се интервенираше и на категорија 46-Субвенции и трансфери.

Реализација на категорија 42, за програма 20 судска администрација

став ка	назив	Буџет за 2011	Буџет по Одлука за прераспреде	Конечен буџет (по пренамени)	реализација	%реал / кон буџ
420	Патни и дневни расходи	1.985.000	1.085.000	1.085.000	737.792	67,94
421	Комунал услуги, греење, комун. и транспорт	93.278.000	96.878.000	102.763.897	101.791.831	99,05
423	Ситен инвент, алат и др материјали	22.554.000	22.554.000	22.354.659	21.611.629	96,68
424	Поправки и тековно одржување	12.830.000	10.830.000	10.753.955	10.272.777	95,53
425	Договорни услуги	71.027.000	71.027.000	66.293.634	65.832.985	99,31
426	Други тековни расходи	5.459.000	3.959.000	3.922.470	3.425.881	87,34
42	Вкупно	207.133.000	206.333.000	207.173.615	203.672.294	98,31

Процентот на вкупната реализација во висина од 98,31 % е во согласност со приоритетот на Судскиот буџетски совет и судската власт за максимална реализација на судскиот буџет.

Ефектот на глобалната економска криза крајно негативно се одрази врз реализацијата на судскиот буџет. Неизмирените обврски за програма 20-Судска администрација заклучно со 31.12.2010 година за категорија 42 изнесуваат 55.632.469,00 денари и истите ќе значае сериозно оптоварување на буџетот за 2011 година.

Во прилог на овој извештај е даден преглед на реализација на категорија 42 по единки корисници од аспект на конечно одобрен буџет, како и неизмирените обврски заклучно со 31.12.2009 година.

Забелешка: Извршените пренамени на буџетските средства во текот на годината, за раздел 29010-судска власт, предизвикуваат измени во одобрените средства кај единките корисници. Конечните одобрени средства, согласно учеството на секој суд во распределбата на средствата на судскиот буџет состојба 31.12.2010 година треба да се сублимира во Измена на годишната распределба на средства за 2011 година за единките корисници на судската власт за буџетските сметки. Советот Измената ја одобри со Одлука бр.02-21/12 од 18.01.2012 година.

Ставка 420 - Патни и дневни расходи

Буџетот на ставката 420 со основниот буџет изнесуваше 1.985.000 денари, но во текот на годината со измените и дополнувањата на буџетот беше намален за 900.000 денари, односно изнесуваше 1.085.000 денари.

Со оглед на недостигот од доволно средства единките корисници реализираат минимум патувања, и тоа само во земјата, а патувања во странство воопшто не се реализираат, иако постои нагласена потреба за истите.

Она што треба да се напомене е дека буџетот е несразмерен и потценет од аспект на обезбедување редовни посети на повисоките судови на помалите, а со цел обезбедување координација, контрола во работата како и ефикасност во работењето на судовите.

Во однос на оваа ставка карактеристично е да се напомене дека законската поставеност на Судскиот буџетски совет и Советот за судска служба кои како тела се составени од членови кои се и од внатрешноста на државата, а седиштата се во Скопје, имаат потреба од чести одржување на седници, за што се потребни средства за патни расходи. Секако дека потребата од патувања на вработените во судовите последните години е произразена и поради стратешките определби на Владата на РМ за имени на бројни закони за што се реализираа чести средби на претставници од судската власт.

Реализацијата на оваа ставка изнесува 67,94%.

Ставка 421- Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт

Буџетот на ставката 421 со основниот буџет изнесуваше 93.278.000 денари, но во текот на годината со Одлуката за прераспределба на средства помрѓу буџетските корисници на централната власт и меѓу фондовите на Буџетот на РМ за 2011 година (СЛ. Весник на РМ 128 од 21.09.2011 година) и извршените пренамени беше зголемен за 9.485.897 денари, односно изнесуваше 102.763.897 денари. За оваа ставка е карактеристично што и покрај настојувањето да се реализираат заштеди во трошењето, даватели на услугите најчесто се претпријатија со монополски статус, така што речиси и не постојат услови за намалување на обврските. Цената на топлинската енергија во 2011 година во однос на 2009 и 2010 година се зголеми и тоа предизвика сериозно оптоварување на судскиот буџет.

Судскиот буџетски совет донесе повеќе одлуки во насока на намалување на трошоците на оваа ставка, со цел обезбедување заштеда, и тоа во однос на мобилната телефонија и доставата на судските писмена. Особено се посочи потребата и обврската на судовите за меѓусебно помагање при доставата.

Во текот на 2010 година се спроведе и постапка за централизирана набавка на мобилен оператор за период од две години, со што се добија значителни повластувања за судската власт како во однос на цената така и во однос на услугите во мрежата, а ефектите значеа намалување на трошоците за мобилна телефонија.

Во рамките на оваа ставка во текот на 2011 година беа обезбедени средства за интернет пристап за сите судови со што се обезбедија услови за објава на судските одлуки на web страните на судовите, а со цел транспарентност во работењето.

Најголемо оптоварување на оваа ставка и понатаму се обврските за службената достава на судските писмена, и покрај склучените договори за повластена достава на истите и наплатата од страна на Македонска пошта само на уредната достава.

Исто така и енергенсите за затоплување на судските згради се значителен дел од оваа ставка во вкупен износ од околу 28,000,000 денари, од кои само обврските кон топлификација изнесуваат околу 22,500,000 денари.

Она што последните години е сериозно оптоварување на буџетот на оваа ставка се обврските за реални патни трошоци на судиите кои живеат во една, а работат во друга општина, а кои изнесуваат околу 6,500,000 денари.

И покрај настојувањата на судовите за максимално економично работење, обврските кои како неизмирени се пренесоа во 2011 година се големи и значително ќе го оптоварат буџетот за 2012 година.

Реализацијата на буџетот на оваа ставка изнесува 98,31 %.

Ставка 423-Материјали и ситен инвентар

Буџетот на ставката 423 во 2011 година со основниот буџет изнесуваше 22.554.000 денари, и остана неизменет во текот на годината. Од оваа ставка се обезбедуваат средства за канцелариски материјали како и за АОП опрема. Во најголем дел од судовите воведена е евиденција на набавката и потрошувачката на канцелариски материјали и АОП опрема преку модулот за магацинско работење во АБМС системот. Со евиденцијата максимално се воведо контрола во трошењето на средствата, но сепак, неизмирениите обврски покажуваат дека буџетот определен за оваа ставка не ги задоволува потребите на судовите.

Треба да се посочи дека во текот на годината повеќе судови, особено со проширена надлежност реагираа на недоволните средства за оваа ставка и дека се соочуваат со сериозни проблеми во обезбедувањето на потребна хартија и тонери за тековна работа.

Реализацијата на оваа ставка изнесува 96,68 %.

Ставка 424-поправки и тековно одржување

Буџетот на ставката 424 со основниот буџет изнесуваше 12.830.000 денари, а во текот на годината со измените и дополнувањата на буџетот беше зголемен, односно изнесуваше 13.506.000 денари. Ова зголемување беше неопходно за обезбедување средства за набавка на Firewall Check Point анти вирус заштита на компјутерската мрежа на судската власт, која поради введувањето на АКМИС системот наметна повисоки стандарди на безбедност.

Анализирајќи ги потставките, на одржување и поправки на возилата се одлеани најголем дел од средствата, имајќи го предвид фактот дека возниот парк со кој располагаат судовите е стар и дотраен (судовите располагаат со околу 70 возила постари постари од 13 години).

Во 2011 година беа обезбедени средства за реорганизација на Microsoft Active Directory инфраструктурата и прочистување на податоците во истата за сите судови во Република Македонија и Судски совет на Република Македонија, со цел независно управување на секој суд од страна на локалните ИТ лица. Активноста, за потребите на судовите, ја спроведе Врховниот суд на Република Македонија.

Реализацијата на оваа ставка изнесува 95,53 %.

Ставка 425- Договорни услуги

Буџетот на ставката 425 со основниот буџет изнесуваше 71.027.000 денари, но во текот на годината со измените и дополнувањата на буџетот беше намален, односно изнесуваше 66.293.634 денари.

Расходите кои се опфатени со ставката **425- Договорни услуги** во најголем дел се однесуваат на трошоци за кривичните постапки и прекршочните постапки. Видот на трошоците како и начинот на исплата се определени со процесните закони и тоа:

1. Трошоците на кривичната постапка се издатоците направени по повод кривичната постапка од нејзино поведување до нејзино завршување и издатоците за преземените истражни дејствија пред истрагата и истите опфаќаат:

Трошоци за сведоци, вештаци, преведувачи, стручни лица, толкувачи, трошоци на увид, превозни трошоци на обвинетиот, издатоци за доведување на обвинетиот, превозни трошоци на службените лица, трошоци за лекување на обвинетиот за време додека се наоѓа во притвор и сл.

Согласно член 88 став 4 од Закон за кривична постапка овие трошоци, како и нужните издатоци на назначениот полномошник на оштетениот како тужител се исплатуваат однапред од средствата на судот, а се однесуваат на постапките поради кривични дела за кои се гони по службена должност.

Ставката 425 особено е оптоварена со исплатата на правосилните решенија кои произлегуваат од член 93 од Законот за кривична постапка –пречистен текст (Сл. весник на РМ бр.15/05) кои се однесуваат на трошоците од ослободителните пресуди кои паѓаат на товар на судскиот буџет, а за кои во постапката пред судот како странка се јавува Јавното обвинителство на РМ.

2. Трошоци на прекршочна постапка се издатоци за сведоци, вештаци, преведувачи, толкувачи, увиди и претресување на простории и лица и чување на одземени предмети, издатоци за приведување, трошоци за службени дејствија и за службени лица и издатоци за лекување на обвинетиот, а се дефинирани со член 122 став 3 од Законот за прекршоци.

Значително оптоварување на буџетот предизвика високата цена на услугите на Институтот за судска медицина, а исто така тоа предизвика сериозни проблеми во работата на судовите.

Напорите за заштеди по однос на оваа ставка се ограничени имајќи го предвид споменатото дека се работи за законски права на странките во судскиот процес, како и на обезбедување на експертизи на кои се базира судската пресуда,

Реализацијата на оваа ставка изнесува 99,61 %.

Ставка 426- Други тековни расходи

Износот на ставката 426 со основниот буџет изнесуваше 5.459.000 денари, но во текот на годината Одлуката за прераспределба на средства помрѓу буџетските корисници на централната власт и меѓу фондовите на Буџетот на РМ за 2011 година (Сл. Весник на РМ 128 од 21.09.2011 година) и извршените пренамени беше намален за 1.536.530 денари, односно изнесуваше

3.922.470 денари, Средствата од оваа ставка се наменети за тековни расходи, и се значително ниски во однос на реалните потреби на судовите.

Реализацијата на оваа ставка изнесува 87.34 %.

Категорија 46 - Субвенции и трансфери

Буџетот на ставката 464 со основниот буџет изнесуваше 10.740.000 денари, но во текот на годината со измените и дополнувањата на буџетот беше зголемен за 4.000.000 денари, односно изнесуваше 14.740.000 денари. Вака обезбедените средства беа доволни за покривање на обврските од правата од работен однос на вработените во судската власт, за извршните и правосилните пресуди на товар на судскиот буџет.

Во 2011 година Согласно член 36 став 6 од Законот за судови, Судскиот буџетски совет продолжи со постапување по доставени решенија од Врховниот суд на Република Македонија за повреда на правото на судење во разумен рок, при што од Судскиот буџет беа исплатени правични надоместоци по 189 решение на Врховниот суд на Република Македонија во вкупен износ од 9.933.356 денари. Треба да се напомене дека и покрај потешкотиите околу прибирањето на податоците од странките на кои им е досуден правичниот надомест, а врз основа на кои се врши реализацијата, СБС особено внимава на почитување на законскиот рокот за исплата на овие надоместоци во рок од три месеци.

Согласно Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2011 година, Судскиот буџетски совет и во 2011 година континуирано продолжи да постапува по поднесените барања на единките корисници од судската власт за исплата на надоместоци од работен однос (парична помош за боледувања подолги од шест месеци, солидарна помош и отпремнини) при што се исплатени вкупно 4.563.591,00 денари од судскиот буџет. Статистичките анализи покажуваат дека во 2011 година, 79 вработени во судската власт го оставриле правото на отпремнина, од кои: 22 судии поради старосна пензија; 1 судија поради инвалидска пензија; 46 судски службеници поради старосна пензија; 1 судски службеник поради инвалидска пензија и 9 работници поради старосна пензија.

Овој податок може да се согледа во долунаведениот табеларен преглед.

Основ на надоместок од работен однос	Вкупно реализирани	Вкупно исплатени
Парична помош	55	900.000
Боледувања подолги од шест месеци	14	374.365
Отпремнини	79	3.289.226
Вкупно	148	4.563.591

Категоријата 46 особено е оптоварена со исплатата на правосилните и извршните решенија кои произлегуваат од член 93 од Законот за кривична постапка –пречистен текст (Сл. весник на РМ бр.15/05). Ова се однесува на трошоците од ослободителните пресуди паѓаат на товар на судскиот буџет, како и обврските на единките корисници кои не се подмирени во законскиот рок поради недостиг на средства, а добавувачите по судски пат ги реализираа средствата. Вкупниот износ исплатен по овој основ изнесува 6.159.386 денари.

Реализацијата на оваа ставка изнесува 99.66 %.

КАТЕГОРИЈА 48 – КАПИТАЛНИ РАСХОДИ

Во Буџетот судска власт за 2011 година, на категорија 48-капитални расходи, за Програма 20-судска администрација беа одобрени **20.585.000** денари и за Програма 30-Академија за судии и обвинители **895.000** денари, односно вкупно за капитални расходи и инвестиционо одржување на судските згради беа предвидени **21.480.000** денари. Во текот на годината, со Одлука за прераспределба на средства меѓу буџетските корисници на централната власт и меѓу фондовите на Буџетот на Република Македонија бр. 07-3887/1 („Службен весник на РМ“ бр. 128 од 21.09.2011 година), одобрените средства за Програма 20 – судска администрација беа намалени за **4.000.000** денари, а за Програма 30 – Академија за судии и обвинители беа зголемени за **1.800.000** денари.

Во рамките на одобрените средства, Судскиот буџетски совет ја спроведе Годишната програма за инвестирање од Буџетот судска власт за 2011 година (ГПИ), која опфати низа инвестициони активности за подобрување на условите за работа на судските институции, кои придонесуваат за поддршка на реформите на судството во Република Македонија.

ПРОГРАМА 20 – СУДСКА АДМИНИСТРАЦИЈА

Капиталните расходи за инвестирање од Буџетот судска власт за 2011 година во делот за Програма 20 – судска администрација првично беа проектирани на износ од **20.585.000** денари, кој со погоре споменатата Одлука на Собранието на РМ, беше намален за **19,43%**, односно беше сведен на **16.585.000** денари. Со тоа, капиталните инвестиции во судските згради од Буџетот судска власт во 2011 година се намалени за **29,21%** во однос на буџетски одобрените **23.430.000** денари во претходната 2010 година.

Освен тоа, во текот на 2011 година, Годишната програма за инвестирање беше изменета во повеќе наврати и тоа заради:

- подинамично следење на инвестиционите потреби на единките корисници во функција на интензивирање на динамиката на реализација на ГПИ, заради што Судскиот буџетски совет донесе Одлука за овластување на претседателот на СБС да врши пренамена на средства определени во делот Судска власт за 2011 година;
- дополнително произлезените потреби за новата единка корисник Вишиот управен суд, во Судскиот совет на РМ и во ОС Битола, како и

- заради усогласување со Одлуката бр. 07-3887/1 на Собранието на РМ, кога одобрените средства од **20.585.000** денари беа намалени на **16.585.000** денари.

Исто така, искористена беше законската можност дозволена со Законот за извршување на Буџетот на РМ за 2011 година за отстапување од буџетски распределените средства во рамки до 20% за внатрешно прелевање по ставки во Годишната програма за инвестирање, за што е добиено Одобрение од Министерството за финансии бр. 07-31916/2 од 20.10.2011 година.

Целосен преглед на распределбата во категорија 48 капитални расходи по ставки во ГПИ, со сите направени измени во текот на годината, е прикажан на следната табела:

Категорија 48 – капитални расходи за Програма 20 – Судска администрација							
	Буџет	Годишна програма 27.01.2011	Измена 31.05.2011	Измена 05.09.2011	Прераспред Буџет Собрание на РМ 21.09.2011	Измена 14.10.2011	Одобен. Минист. финанс. 20.10.2011
480	2.685.000	2.360.000	2.360.000	2.645.000	2.685.000	2.937.000	2.937.000
481	8.950.000	10.393.000	10.393.000	10.393.000	4.950.000	5.743.000	5.743.000
483	1.790.000	1.432.000	1.432.000	1.432.000	1.790.000	1.790.000	1.790.000
485	7.160.000	6.400.000	6.400.000	6.115.000	7.160.000	6.115.000	6.115.000
48	20.585.000	20.585.000	20.585.000	20.585.000	16.585.000	16.585.000	16.585.000

Табела: Преглед распределба на кат. 48-капитални расходи во Програма 20 – Судска администрација

Приоритет во планирањето на капиталните расходи од Буџетот судска власт за 2011 година имаа предвидените проекти за санирање на предната фасада на зградата на Основниот суд Битола и за набавка на софтвер за одржување на неопходното ниво на заштита на компјутерскиот систем во судството, како и нереализираната финансиска обврска од 2010 година за опремување на вториот дел од надградбата за Апелациониот суд Гостивар.

Од другите инвестициони активности за подобрување на условите за работа на судовите и другите единки корисници, кои произлегоа во текот на годината, се издвојуваат работите за реновирање во Судскиот совет на РМ предизвикани од паѓањето на плафонот, како и набавката на ИТ опрема за потребите на новоформиранит Виш управен суд. Во делот на ставка 483-набавка на опрема и машини, заврши законски предвиденото воведување на електронска евиденција на работното време, а освен тоа беа покриени најприоритетните потреби на судовите и другите единки корисници на Буџетот судска власт.

График: Распределба на категорија 48-капитални расходи во Програма 20-судска администрација по ставки

Реализацијата на активностите за предвидените капитални расходи во рамките на ГПИ за програма 20 – судска администрација во 2011 година го задржува трендот на висока искористеност од околу 99% од буџетски распределените средства. Од вкупно предвидените 16.585.000 денари за капитални расходи, судовите и другите единки корисници реализирале 16.418.108 денари, што покажува високо остварување со релативен показател од 98,98%.

График: Процентуално учество на единки корисници во распределба на капитални расходи за програма 20 (Прилог _)

РЕАЛИЗАЦИЈА НА СОПСТВЕНИТЕ ПРИХОДИ НА СУДОВИТЕ ЗА 2011 ГОДИНА

Со судскиот буџет определен како дел од Буџетот на Република Македонија, покрај средствата одобрени од буџетот на РМ, се планира, усвојува и реализира и буџетот на сопствените приходи на судовите.

При проектирањето на буџетот на сопствените приходи за 2011 година се зеда во предвид следните основи на приходи:

- приходи остварени од други неданочни приходи;
- приходи од осигурувања на имот.

Буџетот во овој дел се предвиде во износ од 8.200.000 денари, а се распредели по единки корисници согласно Одлуката за распределба бр.**02-55/23 од 01.02.2011** година врз основа на барањата на единките.

Со влегувањето во сила на Законот за измена и дополна на законот за судски буџет се зголемија основите по кои судовите можат да остваруваат сопствени приходи и тоа депозити, закупнини, судски пашалы и слично, но тоа не беше земено предвид при изготвувањето на проекцијата на буџетот на сопствени средства во 2011 година, бидејќи измената на законот во тој период беше во фаза на подготовка. Со оглед на ова приходите кои се остварија согласно наведените основи во текот на 2011 година беа

повисоки во споредба со одобриениот буџет и важно е да се напомене дека неискористените средства на сметките за сопствени приходи односно салдата, со почнувањето на новата буџетска и фискална година се пренесуваат со можност за трошење во 2012 година.

ставка	буџет	Конечен буџет	реализација	% реализација
420	300.000	300.000	89.460	29,82
421	2.500.000	2.500.000	2.461.028	98,44
423	2.300.000	2.286.035	2.020.100	88,37
424	900.000	853.005	748.411	87,74
425	1.900.000	1.900.000	1.824.186	96,01
426	300.000	300.000	60.295	20,10
	8.200.000	8.139.000	7.203.480	88,51

Табела: Реализација на сопствени приходи по ставки

ставка	буџет	Конечен буџет	реализација	% реализација
465	0	60.96	60.960	100,00

АКАДЕМИЈА ЗА ОБУКА НА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ

За Академијата за судии и јавни обвинители во 2011 година беше одобрен буџет од 26.321.000 денари, што е за 23% помалку во однос на 2010 година. Одобрените средства за реализирање на почетната обука и постојаното стручно усовршување не беа доволни за активностите предвидени со плановите за работа на Академијата, поради што беше одобрена пренамена на средства од други ставки во рамките на буџетската Програма 30 - Академија за обука на судии и јавни обвинители.

Во текот на 2011 година, Академијата за судии и јавни обвинители спроведе низа активности за реализирање на планот за почетна обука на кандидатите за судии и јавни обвинители и за континуирана обука на судиите и јавните обвинители и други целни групи. Во периодот од 1 јануари до 31 декември 2011 година, во Академијата се реализираше почетна обука за IV-та генерација (2010/2011) на кандидати за судии и јавни обвинители, која опфаќа 9 кандидати. Во рамките на почетната обука беа ангажирани вкупно 54 ментори од сите апелациони подрачја. Целта на практичната обука е кандидатите, под водство на менторите да се обучат и професионално да се оспособат за практично извршување на судската односно обвинителската функција.

Во текот на 2011 година, во организација на Академијата или во соработка со други организации, беа одржани вкупно 294 семинари (вкупно 441 дена обука) и повеќе специјализирани програми, на кои учествуваа 8.141 учесници, меѓу кои судии, јавни обвинители, стручни соработници и административни работници во судовите и во јавните обвинителства, како и надворешни учесници. Едукативниот процес во Академијата непосредно го спроведуваат вкупно 242 едукатори, кои се избрани од активните судии и јавни обвинители, судии во пензија, универзитетски професори, адвокати и други експерти.

Процентот на реализација на буџетот на Академијата за судии и јавни обвинители е висок и е согласно приоритетите на Судскиот буџетски совет за максимална реализација на буџетот. Во рамките на категоријата 42-Стоки и услуги, буџетот на ставката 425 - Договорни услуги е особено важен затоа што се обезбедуваат средства за надоместување на трошоците за кандидатите во почетна обука, едукаторите и менторите кои се вклучени во оваа обука, како и надоместување на трошоци на едукатори кои се вклучени во постојано стручно усовршување. На оваа ставка во 2011 година е постигнат висок степен на реализација од 93%, но исто така, со оглед на големиот обем на активности, останаа обврски кои не се реализирани во 2011 година и ќе бидат пренесени во 2012 година.

Во текот на 2011 година со пренамена на средства од пооделни ставки беа одделени средства на ставката 485-Вложувања и нефинансиски средства. Во буџетот за

2011 година не беа предвидени средства за набавка на психолошки тестови кои се составен дел од приемниот испит за идните кандидати за судии и јавни обвинители. Имено, со оглед на тоа дека во 2012 година V-та генерација на кандидати за идни судии и јавни обвинители ќе биде примена согласно со новиот закон на Академијата, се појави потреба од набавка на психолошки тестови, како составен дел од испитот кој треба да се реализира за прием на идните кандидати. За оваа намена, со пренамена од други ставки, беа обезбедени средства во износ од 1.800.000 денари, од кои беа искористени 1.591.767 денари. Средствата кои беа одобрени на ставката 480-Резерви на капитални расходи беа искористени за реализирање на обврските кои беа пренесени од 2010 година.

СТА ВКА	О П И С	Б У Џ Е Т 2011				
		Буџет	План	Реализаци ја	Буџет - реализа ција %	План- реализ ација %
40	Плати, и надоместоци на вработените	8.779.000	6.729.000	6.583.965	67%	98 %
401	Основни плати и надоместоци	6.315.000	4.915.000	4.809.714	69 %	98 %
402	Придонеси за социјално осигурување	2.464.000	1.814.000	1.774.251	61 %	98%
42	Стоки и услуги	16.547.000	17.031.000	16.018.032	97 %	94 %
420	Патни и дневни расходи	895.000	895.000	888.303	99%	99 %
421	Комунални услуги	1.790.000	2.924.000	2.913.860		99%
423	Ситен инвентар	1.611.000	1.611.000	1.307.157	77%	77%
424	Поправки	358.000	508.000	503.776		99%
425	Договорни услуги	10.293.000	9.693.000	9.032.491	86%	93%
426	Други тековни	1.700.000	1.400.000	1.372.444	76%	98%

	расходи					
48	Капитални расходи	895.000	2.561.000	2.292.727		88 %
480	Резерви на капитални расходи	895.000	761.000	700.960	72%	91%
485	Вложувања и нефинансиски средства		1.800.000	1.591.767		87 %
	ВКУПНО	26.321.000	26.321.000	24.894.725	94%	94%

Табела) Реализација по ставки на Програма 30- Академија за обука на судии

Средства примени од донации

Академијата за судии и јавни обвинители за 2011 година има реализирано седум проекти со средства од донатори во вкупен износ од 7.967.400. Дел од овие донаторски проекти се во целост реализирани во текот на годината, остатокот од средствата од овие проекти согласно со договорите кои се склучени со странските донатори ќе се реализираат во текот на 2012 година. Средствата од донаторската сметка воглавно од се однесуваат на ставка-425 каде што спаѓаат трошоците за исплата на хонорари на едукатори, преведувачи, изнајмување на опрема и сл., дел од реализацијата се врши од ставка-420 каде што спаѓаат патните трошоци и трошоците за сместување на учесниците на семинари.

Од вкупно остварените приходи во износ од 7.767.402,00 денари во тековната 2011 година се реализирани средства во износ од 4.468.540,00 денари. Овие средства не се реализирани поради тоа што проектите од кои се обезбедени средствата продолжуваат со своите активности и во 2012 година.

ЗАКЛУЧОЦИ ЗА УСПЕШНОСТА ВО ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЈАТА НА СУДСКИОТ БУЏЕТ ЗА 2011 ГОДИНА И НАСОКИ ЗА ПОНАТАМОШНО СПРОВЕДУВАЊЕ НА СУДСКИОТ БУЏЕТ

- **почетниот буџет** за судската власт за 2011 година не ги задоволуваше потребите на судската власт за **остварување на основните функции на единките корисници;**
- **во текот на годината се донесоа** одлуки на Судскиот буџетски совет заради ублажување на состојбата во тековните расходи на судовите;
- следејќи ја состојбата по единки корисници преку АБМС-от, **извршени се бројни реалоцирања на средства во рамките на категоријата 42-тековни расходи**, со цел рационално искористување на одобрените финансиски средства;
- **работењето на судовите во 2009 година е со континуирани редовни ревизиски контроли од Внатрешната ревизија во судската власт и Државниот завод за ревизија на Република Македонија.** По извршените контроли и констатираните неправилности во процесот на извршувањето на судскиот буџет во судот, судовите имаат обврска во законски предвидените рокови истите да ги отстранат, за што е потребно да го известат СВС и органите кои спроведуваат контроли;
- **контрола на извршувањето на судскиот буџет** се врши и согласно одредбите од Законот за буџетите, Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија и трезорското работење во Република Македонија;
- **се врши имплементација на новите законски решенија и измените и дополнувањата на законите од областа на судството;**
- **преку АБМС системот обезбедено е секојдневно следење на реализација на буџетите на единките корисници** и секојдневното следење на спроведување на активностите;
- остварена е координација на активности со меѓународните донатори USAID и Светска банка;
- остварена е транспарентност во работењето.

- **Во текот на 2011 година состојбата во однос на потребните и обезбедените финансиски средства за судската власт беше неповолна.** Судскиот буџетски совет и менаџментот на судовите перманентно беа насочени кон постигнување на максимум ефекти со минимум средства, кон утврдување на најдобрите практики на одвивање на постапките и споделување на истите меѓу единките корисници на судската власт. И покрај тоа што менаџментот на судовите, претседателите и судските администратори крајно сериозно го реализираат делот на обврските во врска со финансирањето на судовите, недостигот на средствата е евидентен и константен.

Сектор за судски буџет